

Alles over bieten

Beheersing van bietenkevers en springstaarten

Linda Frijters en Elma Raaijmakers

SID Tilburg en Espel, 10/11 december 2019

Springstaarten - 2 verschillende soorten

bovengrondse
springstaart
(*Sminthurus viridis*)

ondergrondse
springstaart
(*Onychiurus armatus*)

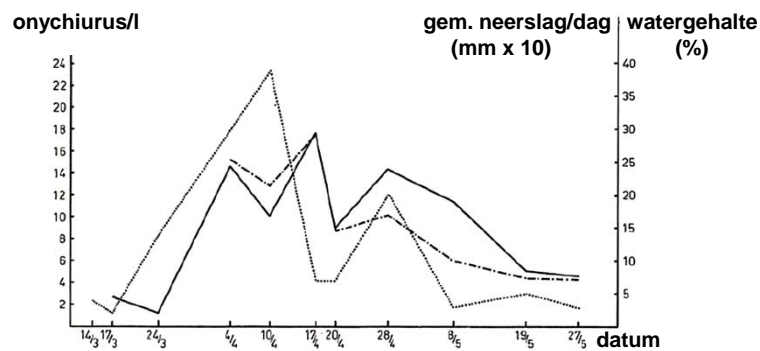
Ondergrondse springstaart - levenscyclus

- overwintert in de bodem
- actief in voorjaar, bodem > 5°C
- een of meerdere generaties per jaar
  - voedsel, weer, vocht

veroorzaakt
plantwegval op
zavel- en
kleigronden

Ondergrondse springstaart - vocht

Grafiek II:

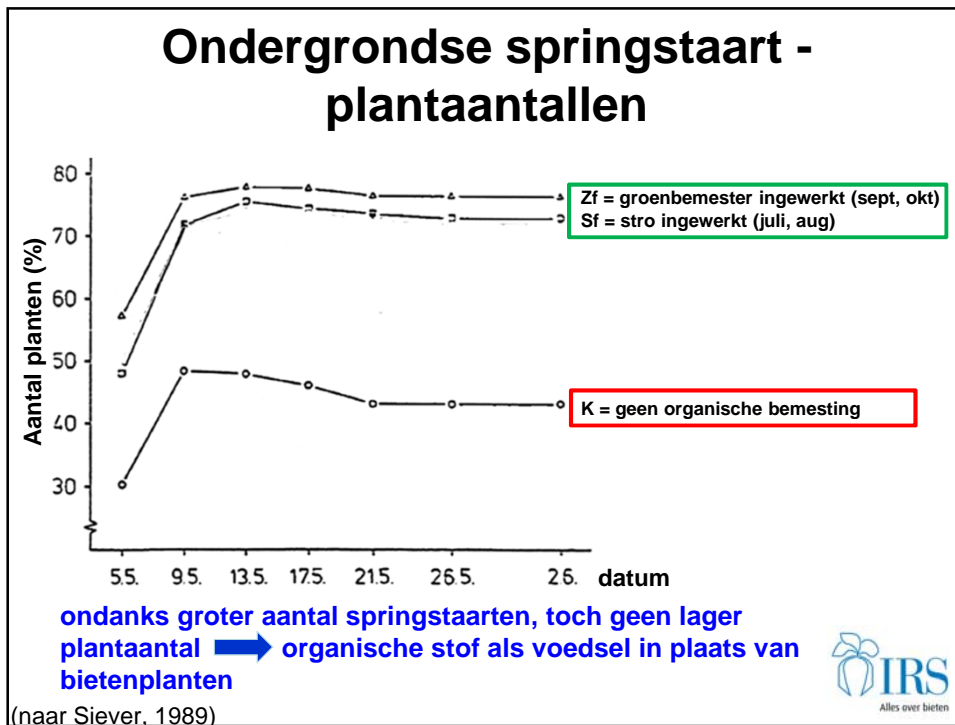
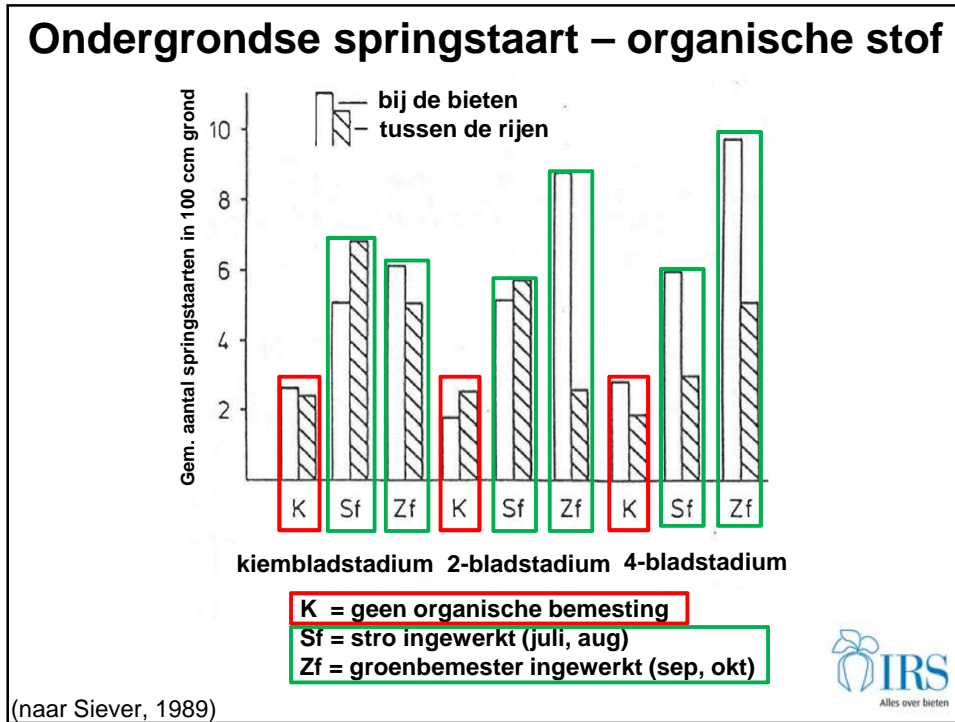
De invloed van het watergehalte van de grond en de neerslag op het voorkomen van Onychiurus in de top laag.

- Onychiurus/l in de top laag (0-3.5 cm).
- ..... Gemiddelde neerslag/dag in de periode voorafgaande aan de monsterneming.
- Watergehalte van de top laag.

vocht in de top laag bevordert ondergrondse springstaarten

(naar Heijbroek, 1971)

Ondergrondse springstaarten - voorvrucht

Object	Aantal Onychiurus/l 100 dagen na inzaaien	Gem.vermeerderingsfactor per 10 dagen
Ital. Raaigras	299	1,57
Poolse wikke	251	1,25
Luzerne	176	1,28
Witte klaver	243	1,21
Bladrammenas	104	1,07
Zwarte braak	112	1,05

om vermeerdering van springstaarten te voorkomen is bladrammenas een geschikte groenbemester voorafgaand aan de bietenteelt

(naar Heijbroek, 1971)

Ondergrondse springstaarten - zaaibed en Force (tefluthrin)

Actieve stof	Gevraagde dosering	Geanalyseerde hoeveelheid	Plantbestand (%)		
			Elst	Andelst	Herveld
Pillenzaad:					
onbehandeld	0,0	0,0	0,3	36,0	43,0
Tefluthrin	6,0	6,1	3,2	61,0	78,0
Tefluthrin	12,0	12,2	0,65	58,0	78,0
			los zaaibed	vast zaaibed	

- een zeer losse structuur van het zaaibed kan leiden tot een hogere aantasting
- Force kan schade door springstaarten beperken

(naar Wevers, 1993)

Zaaidiepte en Force

- bij een diepere zaai is de kiemplant langer onderweg, wat de kans op schade vergroot
- Force (tefluthrin) werkt alleen rondom het zaad en is onvoldoende bij zware druk

Ondergrondse springstaart - adviezen (1)

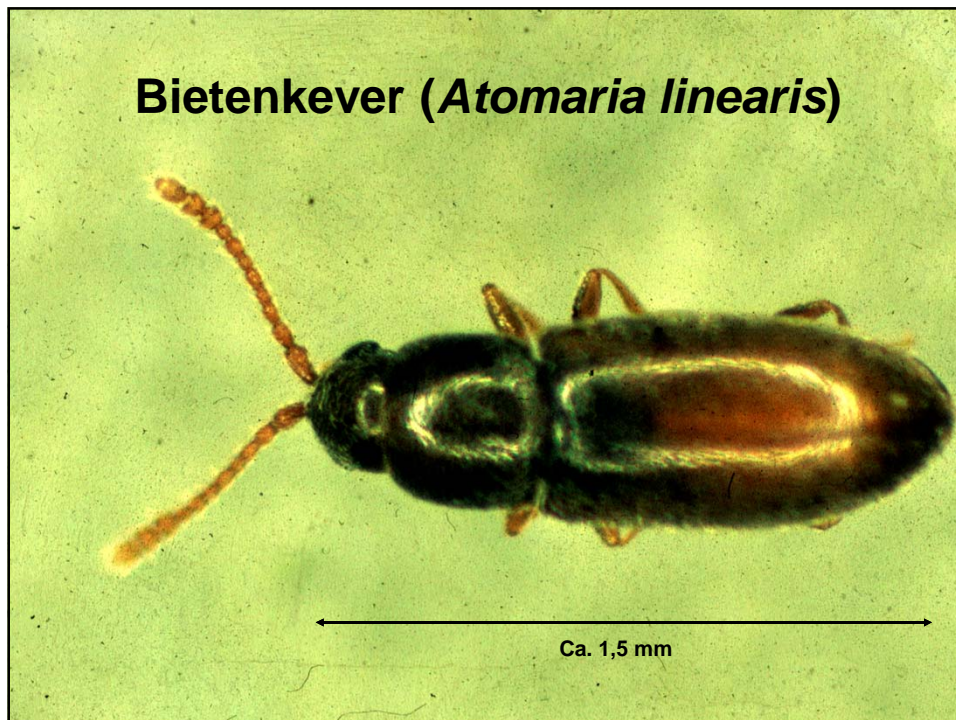
- **kies voor het juiste gewas of groenbemester voorafgaand aan de bietenteelt**
- **organische stof biedt alternatief voedsel**
  - **plantenresten, schimmels, bacteriën**
- **in een los zaaibed veroorzaken springstaarten meer schade**

Ondergrondse springstaart - adviezen (2)

- **stel bij vochtig en koud weer zaaien uit tot een later moment**
  - **een snelle opkomst geeft minder kans op schade**
- **Force kan schade beperken**
  - **zaai niet te diep (ca. 2 cm)**
  - **bij hoge druk is de werking van Force onvoldoende**

Bietenkevers - levenscyclus

- overwintert in de bodem
  - achtergebleven bietenkoppen, spinazie, melganzenvoet
- bodemtemperatuur > 3°C ➡ kever actief
  - verplaatst zich tot 30 m door of over de grond
- temperatuur > 15°C ➡ vluchten
  - bovengrondse schade en verplaatsing over grotere afstanden
- eiafzet: half mei t/m begin september

Bietenkevers - schade

- vreterij aan de wortel en stengel
  - plantwegval (overzaai nutteloos)
- vraatschade bovengronds
  - hartvraat, gaatjes in de bladeren

voornamelijk schade op kleipercelen, beperkte schade op lichte klei en zavel

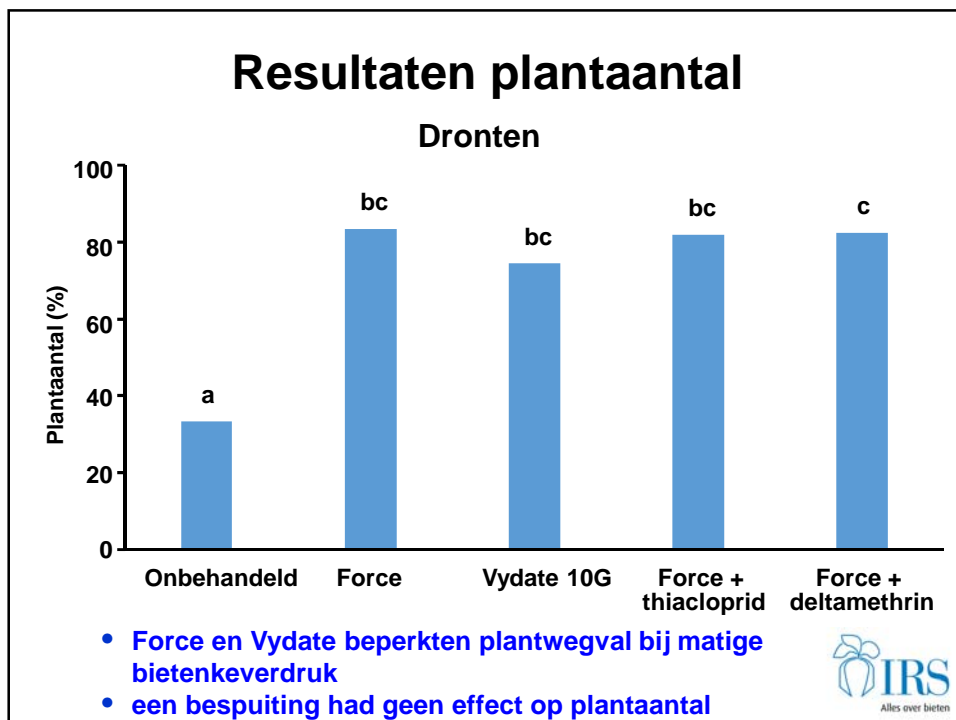
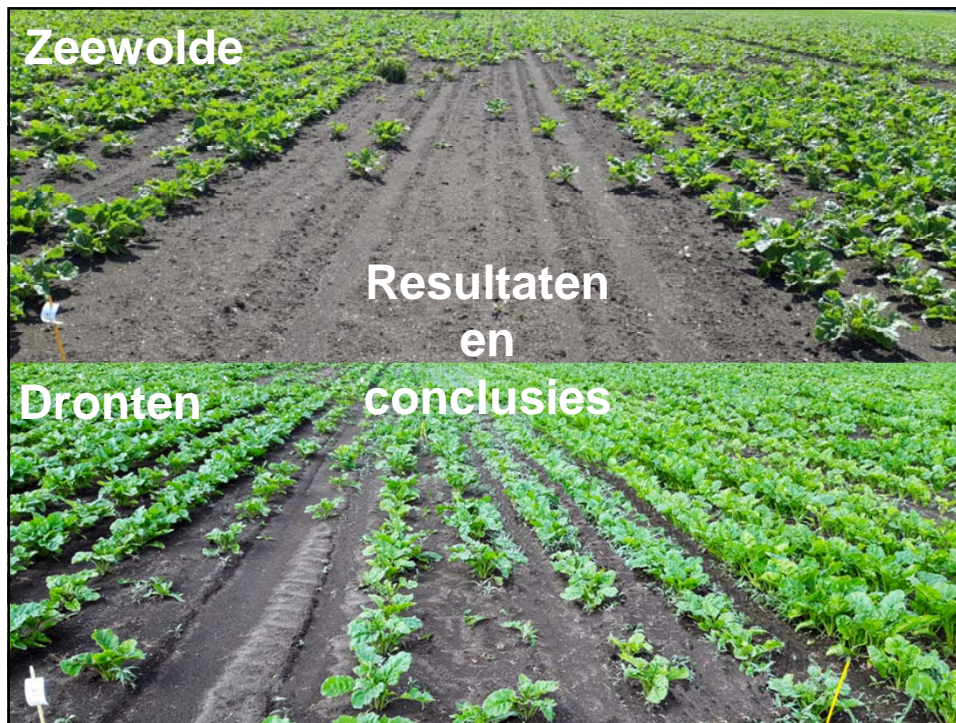
Proefveld bietenkever 2019

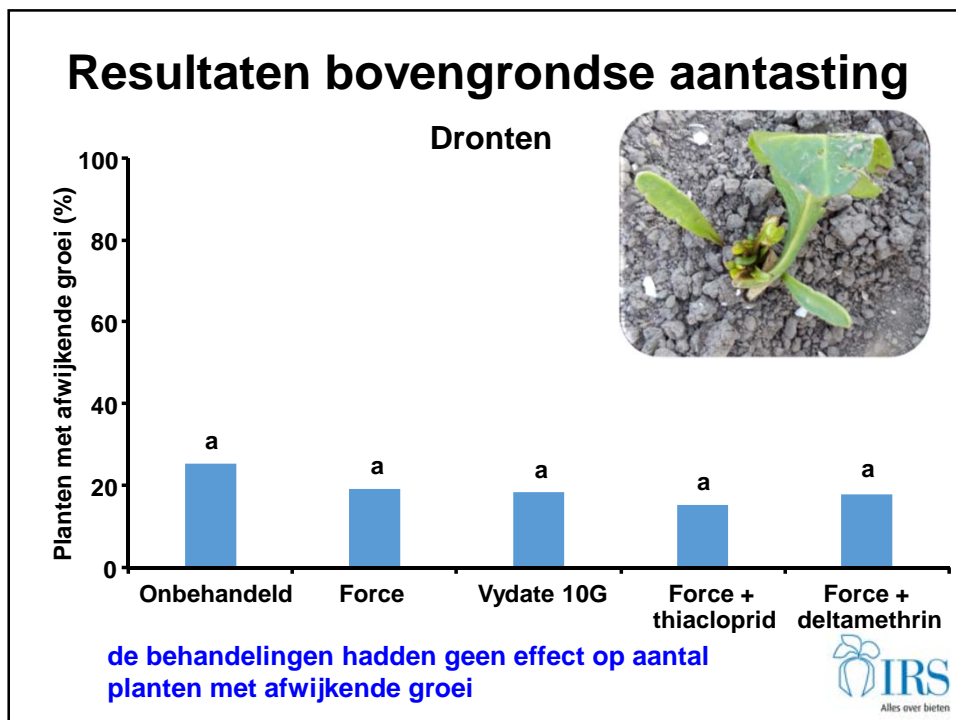
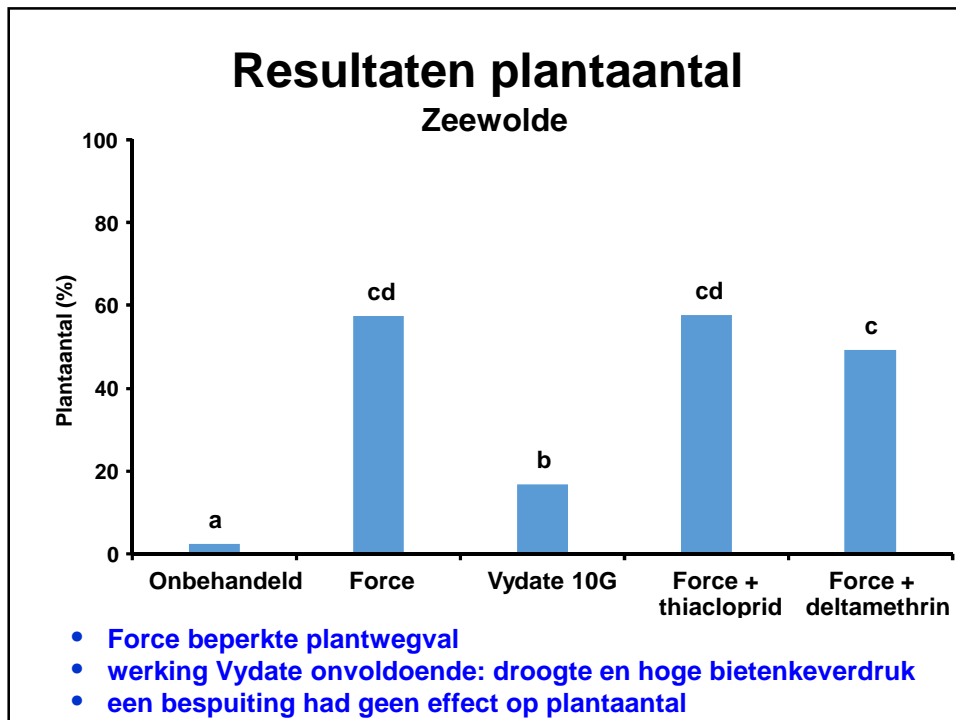
- percelen biet-op-biet
  - Zeewolde ➡ erg hoge bietenkevertjesdruk!
  - Dronten ➡ matige bietenkevertjesdruk

- verschillende behandelingen uitgevoerd

- effect middelen op:
  - schade ondergronds
  - schade bovengronds
  - opbrengst

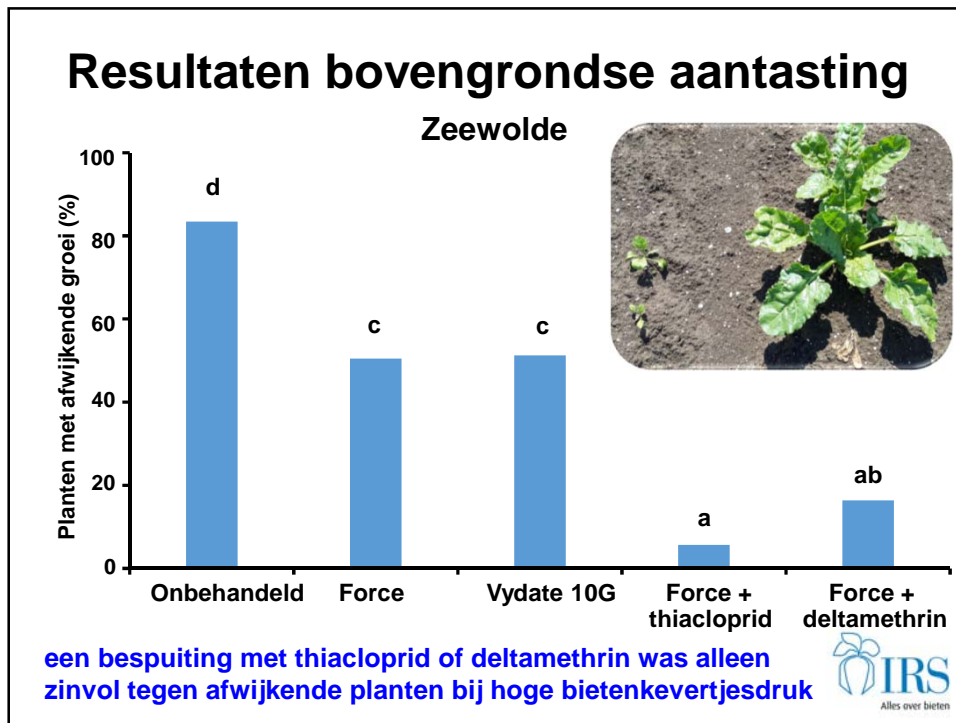

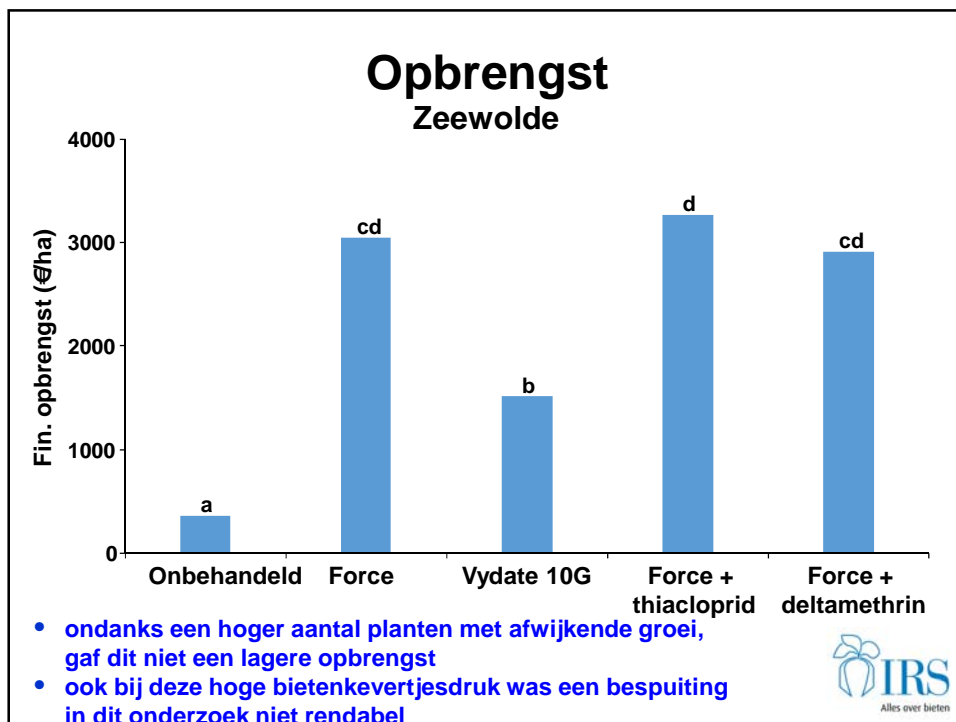
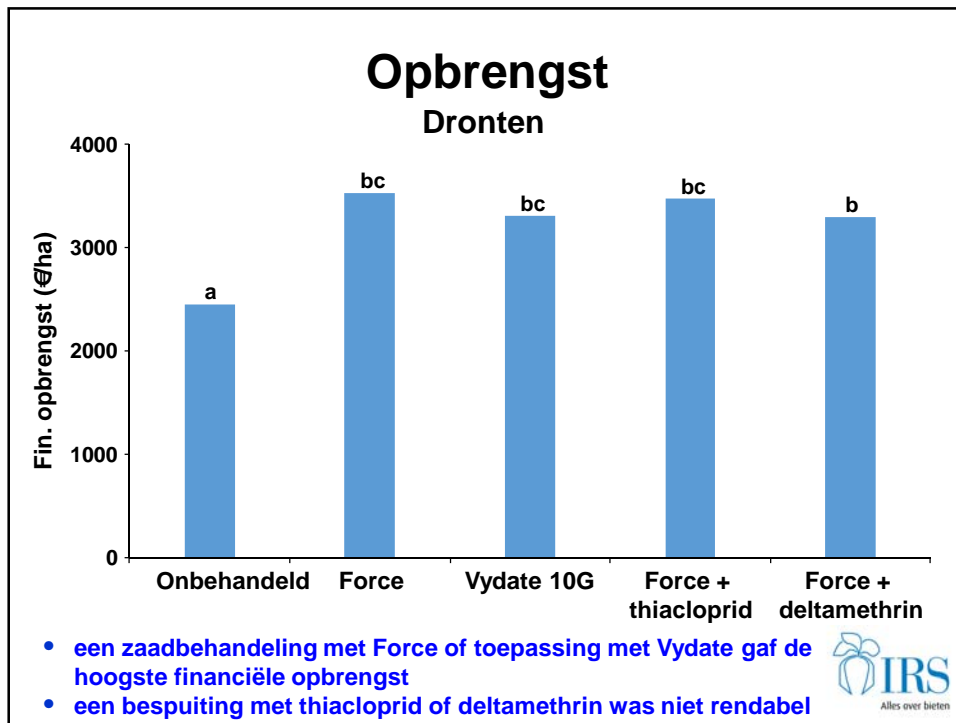
Proefveldexcursie insecten Zeewolde 2019

Bietenkevers advies (1)

- voorkom op biet-op-biet
  - let op risico biet-naast-biet op de eerste 30 meter op zavel en kleigronden
- gebruik zaad met Force om ondergrondse schade te beperken, zaai niet te diep
- controleer jonge bieten regelmatig
  - plantwegval, gaatjes in de bladeren, hartvraat

Bietenkevers advies (2)

Spuit indien nodig bij zware druk met thiacloprid (Calypso/Bariard)

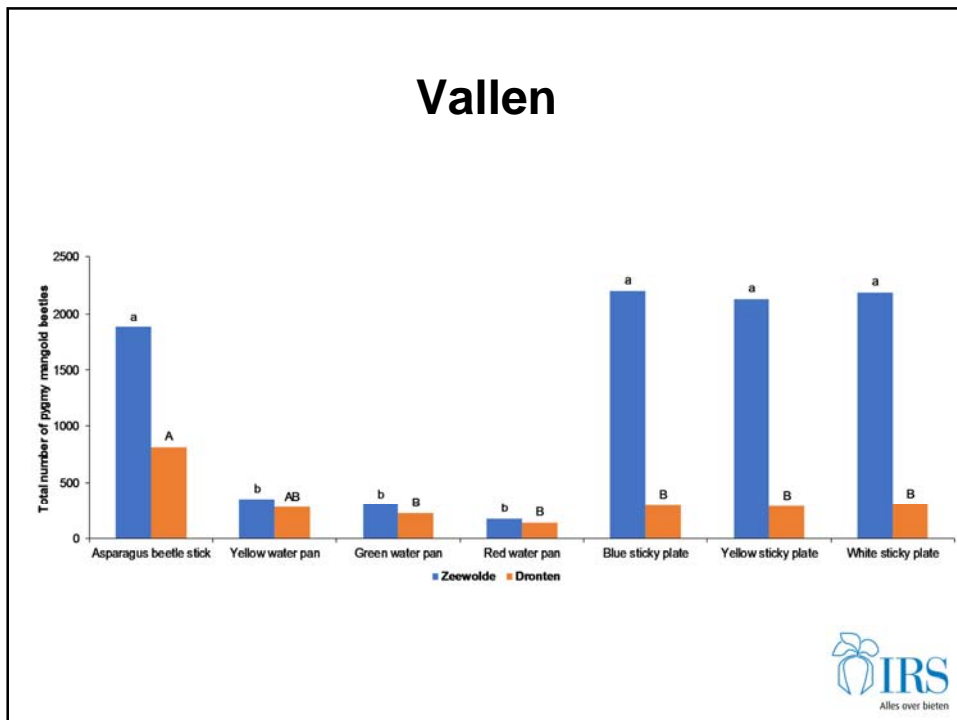
- **dit is alleen zinvol wanneer de kever bovengronds is**
- **op basis van resultaten 2019 is meerwaarde van na-opkomstbespuiting (nog) niet aangetoond**

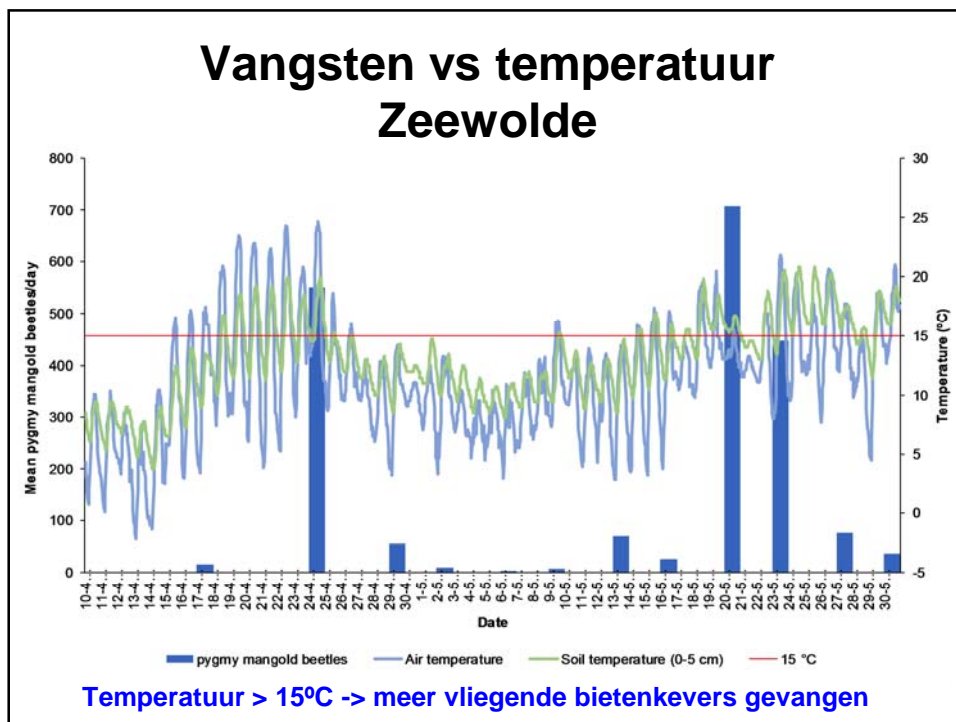
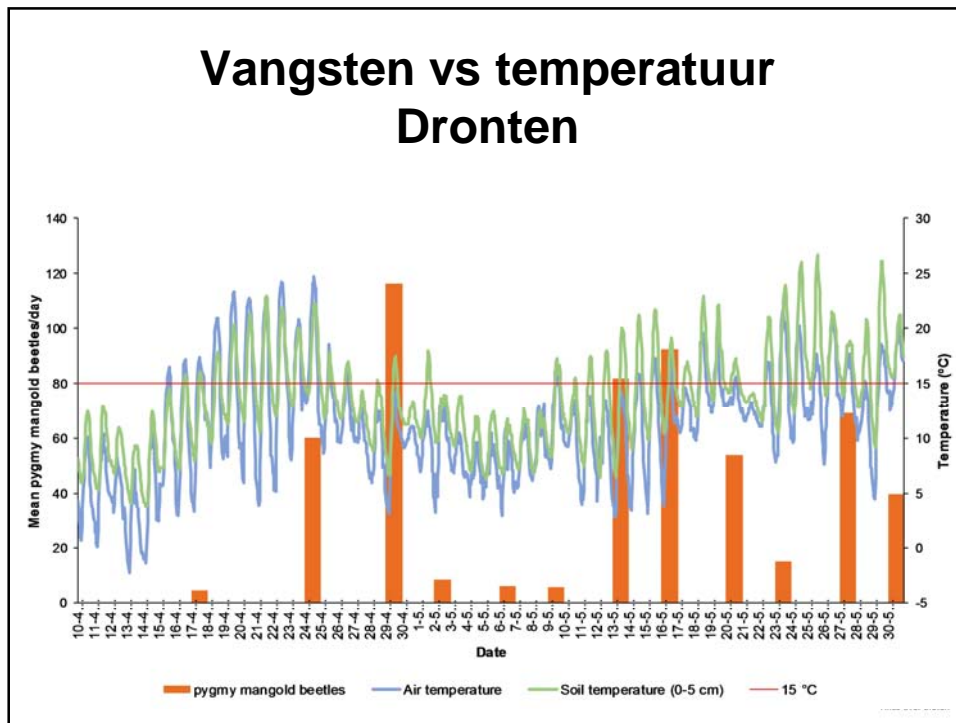
Bietenkevers advies (3)

- **let op: gebruik geen pyrethroïden vanwege negatief effect op natuurlijke vijanden!!**
- **insecticiden die ingezet worden tegen de bietenkever, kunnen later niet meer worden ingezet tegen andere insecten**
  - **bijv. tegen de groene perzikluis om vergelingsziekte te beheersen**

 IRS Alles over bieten

Stichting IRS
Postadres Postbus 20
4670 AA Dinteloord
Bezoekadres Kreekweg 1
4671 VA Dinteloord
Telefoon +31 (0)165 516 070
E-mail frijters@irs.nl

irs@irs.nl
www.irs.nl

www.twitter.com/IRS_suikerbiet
www.youtube.com/IRSstelevisie
www.facebook.com/StichtingIRS

Bedankt voor uw aandacht!

